

ITSEMÄÄRÄÄMISOIKEUSOPAS

MISSÄ EU:SSA VOI SAADA HALUAMANSA,
KUN ON KYSE ABORTISTA, EHKÄISYSTÄ,
SIJAISSYNNYTYKSESTÄ, ADOPTIOSTA J
A KEINOHEDELMÖITYKSESTÄ?

MORITZ KÖRNER

ESIPUHE

Eurooppa on johtanut lisääntymisoikeuksien vapauttamista koskevaa maailmanlaajuista liikettä yli 60 vuoden ajan. Tästä huolimatta turvallisen ja laillisen abortin, ehkäisyyn, sijaissyntytyksen, koeputkihedelmöityksen ja munasolujen luovutuksen saatavuutta ei ole vielä kukaan taattu kaikissa EU:n jäsenvaltioissa. Jotkin jäsenvaltiot noudattavat hyvin liberaalia politiikkaa, kun taas toisissa jäsenvaltioissa on edelleen voimassa tiukkoja lakeja, jotka vaikuttavat verrattain vanhentuneilta.

Euroopan unionissa kaikilla ihmisillä tulisi olla oikeus tehdä omat lisääntymistä koskevat valintansa riippumatta asuinpaikasta, sukupuolesta tai seksuaalisesta suuntautumisesta. On kuitenkin valitettavaa, ettei lisääntymisoikeuksia koskevaa "eurooppalaista standardia" vielä kukaan ole. Se, missä määrin henkilö voi tai ei voi päättää lisääntymisvalinnoistaan, riippuu edelleen asuinpaikasta. Samalla kaikilla Euroopan unionin jäsenvaltioiden kansalaisilla on oikeus liikkua vapaasti Euroopan unionissa sekä saapua mihin tahansa EU:n jäsenvaltioon ja oleskella siellä.

Tämän oppaan tarkoituksena on siksi antaa tietoa kaikille niille, joiden itsemääräämisoikeuksia ei EU:ssa kunnioiteta, kun on kyse oikeudesta aborttiin, ehkäisyyn, sijaissyntytykseen, adoptioon ja keinohedelmöitykseen. Tämä koskee kaikkia 27 jäsenvaltiota.

Moritz Körner, Euroopan parlamentin jäsen

MISSÄ EU:SSA VOI SAADA HALUAMANSA,
KUN ON KYSE **ABORTISTA, EHKÄISYSTÄ,
SIJAISSYNNYTYKSESTÄ, ADOPTIOSTA J
A KEINOHEDELMÖITYKSESTÄ?**

SISÄLLYSLUETTELO

I.	ABORTTI	6
II.	EHKÄISY	8
III.	KEINOHEDELMÖITYS	10
IV.	SIJAISSYNNYTYS	12
V.	ADOPTIO	13
	YHTEYSHENKILÖT	14

I. ABORTTI

Missä EU-maissa abortti on yleensä mahdollista ILMAN perusteluita?

 Itävalta	 Viro	 Italia	 Portugali
 Belgia	 Suomi	 Latvia	 Romania
 Bulgaria	 Ranska	 Liettua	 Slovakia
 Croatie	 Saksa	 Luxemburg	 Slovenia
 Kypros	 Kreikka	 Malta	 Espanja
 Tšekki	 Unkari	 Alankomaat	 Ruotsi
 Tanska	 Irlanti	 Puola	

Missä EU-maissa pyynnöstä tehtävään aborttiin EI kuulu pakollista odotusaikaa (pakollinen aika, jonka täytyy kulua ensimmäisen aborttipyyntöön ja toimenpidepäivän välillä)?

 Itävalta	 Viro	 Italia	 Portugali
 Belgia	 Suomi	 Latvia	 Romania
 Bulgaria	 Ranska	 Liettua	 Slovakia
 Croatie	 Saksa	 Luxemburg	 Slovenia
 Kypros	 Kreikka	 Malta	 Espanja
 Tšekki	 Unkari	 Alankomaat	 Ruotsi
 Tanska	 Irlanti	 Puola	

Missä EU-maissa EI edellytetä, että henkilö osallistuu pakolliseen neuvontaan tai ottaa vastaan pakollisia tietoja lääkäriltä ennen aborttia?

 Itävalta	 Viro	 Italia	 Portugali
 Belgia	 Suomi	 Latvia	 Romania
 Bulgaria	 Ranska	 Liettua	 Slovakia
 Croatie	 Saksa	 Luxemburg	 Slovenia
 Kypros	 Kreikka	 Malta	 Espanja
 Tšekki	 Unkari	 Alankomaat	 Ruotsi
 Tanska	 Irlanti	 Puola	

Missä EU-maissa pyynnöstä tehtävä abortti voidaan tehdä 16. raskausviikon jälkeen?

- Alankomaissa (22. raskausviikkoon asti)
- Ruotsissa (18. raskausviikkoon asti)

Missä EU-maissa abortti voidaan tehdä määräjän umpeutumisen jälkeen sosioekonomista syistä (kuten iän, siviilisäädyn tai taloudellisen tilanteen vuoksi)?

Itävalta	Viro	Italia	Portugali
Belgia	Suomi	Latvia	Romania
Bulgaria	Ranska	Liettua	Slovakia
Croatie	Saksa	Luxemburg	Slovenia
Kypros	Kreikka	Malta	Espanja
Tšekki	Unkari	Alankomaat	Ruotsi
Tanska	Irlanti	Puola	

Missä EU-maissa on saatavilla aborttipillereitä?

Itävalta	Viro	Italia	Portugali
Belgia	Suomi	Latvia	Romania
Bulgaria	Ranska	Liettua	Slovakia
Croatie	Saksa	Luxemburg	Slovenia
Kypros	Kreikka	Malta	Espanja
Tšekki	Unkari	Alankomaat	Ruotsi
Tanska	Irlanti	Puola	

Missä EU-maissa alle 18-vuotias EI tarvitse vanhemman, huoltajan, lääkärin tai muun viranomaisen lupaa ennen aborttihoitoon pääsyä?

- Ruotsi
- Itävalta

II. EHKÄISY

Missä EU-maissa ehkäisy pillereitä ja hormonilaastareita on saatavilla ILMAN reseptiä?

 Itävalta	 Viro	 Italia	 Portugali
 Belgia	 Suomi	 Latvia	 Romania
 Bulgaria	 Ranska	 Liettua	 Slovakia
 Croatie	 Saksa	 Luxemburg	 Slovenia
 Kypros	 Kreikka	 Malta	 Espanja
 Tšekki	 Unkari	 Alankomaat	 Ruotsi
 Tanska	 Irlanti	 Puola	

Missä EU-maissa ehkäisykierukoita on saatavilla ILMAN reseptiä?

 Itävalta	 Viro	 Italia	 Portugali
 Belgia	 Suomi	 Latvia	 Romania
 Bulgaria	 Ranska	 Liettua	 Slovakia
 Croatie	 Saksa	 Luxemburg	 Slovenia
 Kypros	 Kreikka	 Malta	 Espanja
 Tšekki	 Unkari	 Alankomaat	 Ruotsi
 Tanska	 Irlanti	 Puola	

Missä EU-maissa jälkieuhoitus tabletteja ("katumus pillereitä") on saatavilla ILMAN reseptiä?

 Itävalta	 Viro	 Italia	 Portugali
 Belgia	 Suomi	 Latvia	 Romania
 Bulgaria	 Ranska	 Liettua	 Slovakia
 Croatie	 Saksa	 Luxemburg	 Slovenia
 Kypros	 Kreikka	 Malta	 Espanja
 Tšekki	 Unkari	 Alankomaat	 Ruotsi
 Tanska	 Irlanti	 Puola	

Missä EU-maissa 16-18-vuotiaat naiset EIVÄT tarvitse vanhemman tai huoltajan ennakkolupaa ehkäisyvälineiden saamiseen?

 Itävalta	 Viro	 Italia	 Portugali
 Belgia	 Suomi	 Latvia	 Romania
 Bulgaria	 Ranska	 Liettua	 Slovakia
 Croatie	 Saksa	 Luxemburg	 Slovenia
 Kypros	 Kreikka	 Malta	 Espanja
 Tšekki	 Unkari	 Alankomaat	 Ruotsi
 Tanska	 Irlanti	 Puola	

Missä EU-maissa ehkäisyvälineiden saamiselle EI ole vähimmäisikää?

 Itävalta	 Viro	 Italia	 Portugali
 Belgia	 Suomi	 Latvia	 Romania
 Bulgaria	 Ranska	 Liettua	 Slovakia
 Croatie	 Saksa	 Luxemburg	 Slovenia
 Kypros	 Kreikka	 Malta	 Espanja
 Tšekki	 Unkari	 Alankomaat	 Ruotsi
 Tanska	 Irlanti	 Puola	

III. KEINOHEDELMÖITYS

Missä EU-maissa EI ole erityisvaatimuksia keinohedelmöityshoitoon pääsemiseksi?

 Itävalta	 Viro	 Italia	 Portugali
 Belgia	 Suomi	 Latvia	 Romania
 Bulgaria	 Ranska	 Liettua	 Slovakia
 Croatie	 Saksa	 Luxemburg	 Slovenia
 Kypros	 Kreikka	 Malta	 Espanja
 Tšekki	 Unkari	 Alankomaat	 Ruotsi
 Tanska	 Irlanti	 Puola	

Missä EU-maissa naimattomat henkilöt voivat saada keinohedelmöityshoitoa?

 Itävalta	 Viro	 Italia	 Portugali
 Belgia	 Suomi	 Latvia	 Romania
 Bulgaria	 Ranska	 Liettua	 Slovakia
 Croatie	 Saksa	 Luxemburg	 Slovenia
 Kypros	 Kreikka	 Malta	 Espanja
 Tšekki	 Unkari	 Alankomaat	 Ruotsi
 Tanska	 Irlanti	 Puola	

Missä EU-maissa yli 45-vuotiaat voivat saada keinohedelmöityshoitoa (ja mihin ikään saakka)?

 Itävalta (45)	 Viro (50)	 Italia (46)	 Portugali (50)
 Belgia (47)	 Suomi	 Latvia	 Romania (48)
 Bulgaria	 Ranska	 Liettua	 Slovakia (50)
 Croatie (48)	 Saksa	 Luxemburg	 Slovenia
 Kypros (50)	 Kreikka (50)	 Malta (48)	 Espanja
 Tšekki (49)	 Unkari (49)	 Alankomaat (49)	 Ruotsi
 Tanska (45)	 Irlanti	 Puola	

Missä EU-maissa naisilta, jotka haluavat jäädyttää munasolujaan, EI edellytetä erityisvaatimuksia (esim. ennakkolupa tai lääketieteellinen välttämättömyys)?

 Itävalta

 Belgia

 Bulgaria

 Croatie

 Kypros

 Tšekki

 Tanska

 Viro

 Suomi

 Ranska

 Saksa

 Kreikka

 Unkari

 Irlanti

 Italia

 Latvia

 Liettua

 Luxemburg

 Malta

 Alankomaat

 Puola

 Portugali

 Romania

 Slovakia

 Slovenia

 Espanja

 Ruotsi

Missä EU-maissa munasolujen luovutus on yleisesti mahdollista?

 Itävalta

 Belgia

 Bulgaria

 Croatie

 Kypros

 Tšekki

 Tanska

 Viro

 Suomi

 Ranska

 Saksa

 Kreikka

 Unkari

 Irlanti

 Italia

 Latvia

 Liettua

 Luxemburg

 Malta

 Alankomaat

 Puola

 Portugali

 Romania

 Slovakia

 Slovenia

 Espanja

 Ruotsi

IV. SIJAISSYNNYTYS

Missä EU-maissa ei-kaupallinen sijaissynnytyks on mahdollista?

Itävalta	Viro	Italia	Portugali
Belgia	Suomi	Latvia	Romania
Bulgaria	Ranska	Liettua	Slovakia
Croatie	Saksa	Luxemburg	Slovenia
Kypros	Kreikka	Malta	Espanja
Tšekki	Unkari	Alankomaat	Ruotsi
Tanska	Irlanti	Puola	

Missä EU-maissa naimattomat henkilöt voivat käyttää ei-kaupallista sijaissynnytystä?

Itävalta	Viro	Italia	Portugali
Belgia	Suomi	Latvia	Romania
Bulgaria	Ranska	Liettua	Slovakia
Croatie	Saksa	Luxemburg	Slovenia
Kypros	Kreikka	Malta	Espanja
Tšekki	Unkari	Alankomaat	Ruotsi
Tanska	Irlanti	Puola	

Missä EU-maissa kaupallinen sijaissynnytyks on mahdollista?

Mikään Euroopan unionin jäsenmaa ei salli kaupallista sijaissynnytystä. Manner-Euroopassa kaupallinen sijaissynnytyks on mahdollista seuraavissa maissa:

Valko-Venäjä	Venäjä	Ukraina

V. ADOPTIO

Missä EU-maissa EI ole enimmäisikää lasten adoptioimiselle?

 Itävalta	 Viro	 Italia	 Portugali
 Belgia	 Suomi	 Latvia	 Romania
 Bulgaria	 Ranska	 Liettua	 Slovakia
 Croatie	 Saksa	 Luxemburg	 Slovenia
 Kypros	 Kreikka	 Malta	 Espanja
 Tšekki	 Unkari	 Alankomaat	 Ruotsi
 Tanska	 Irlanti	 Puola	

Missä EU-maissa samaa sukupuolta olevat parit voivat adoptoida lapsen YHDESSÄ?

 Itävalta	 Viro	 Italia	 Portugali
 Belgia	 Suomi	 Latvia	 Romania
 Bulgaria	 Ranska	 Liettua	 Slovakia
 Croatie	 Saksa	 Luxemburg	 Slovenia
 Kypros	 Kreikka	 Malta	 Espanja
 Tšekki	 Unkari	 Alankomaat	 Ruotsi
 Tanska	 Irlanti	 Puola	

YHTEYSHENKILÖT

 Itävalta	Österreichische Gesellschaft für Familienplanung	oegf.at
 Belgia	The Fédération Francophone Belge pour le Planning Familial et l'Education Sexuelle	planningfamilial.net
 Bulgaria	The Bulgarian Family Planning and Sexual Health Association	safesex.bg
 Croatie	Centar za edukaciju, savjetovanje i istraživanje	cesi.hr
 Kypros	The Kypros Family Planning Association	familyplaning.org.cy
 Tšekki	Společnost pro plánování rodiny a sexuální výchovu	planovanirodiny.cz
 Tanska	Sex & Samfund	sexogsamfund.dk
 Viro	Eesti Seksuaaltervise Liit	seksuaaltervis.ee
 Suomi	Väestöliitto	vaestoliitto.fi
 Ranska	Mouvement Français pour la Planning Familial	planning-familial.org
 Saksa	Pro Familia	profamilia.de
 Kreikka	Prosexo.gr	prosexo.gr
 Unkari	Patent	patent.org.hu
 Irlanti	The Irish Family Planning Association	ifpa.ie
 Italia	La Vita di Donna	vitadidonna.it
 Latvia	The Latvian Association for Family Planning & Sexual Health	papedeszieds.lv
 Liettua	The Family Planning and Sexual Health Association of Liettua	tavogyvenimas.lt
 Luxemburg	Planning familial	pfl.lu
 Malta	Sexual Health Malta	sexualhealth.gov.mt
 Alankomaat	Rutgers	rutgers.nl
 Puola	Federation for Women and Family Planning	federa.org.pl
 Portugali	Associação Para o Planeamento da Família	apf.pt
 Romania	Societatea de Educatie Contraceptiva si Sexuala	secs.ro
 Slovakia	Spoločnosť pre plánované rodičovstvo	rodicovstvo.sk
 Slovenia	Ženski lobi Slovenije	zenskilobi.si
 Espanja	The Federación de Planificación Familiar de España	fpe.org
 Ruotsi	Riksförbundet För Sexuell Upplysning	rfsu.se

ITSEMÄÄRÄÄMISOIKEUSOPAS

Moritz Körner

Kaikki oikeudet pidätetään.

Ensimmäinen painos (2022)

Tekijänoikeudet: Moritz Körner.

Tuotanto: Lennart Nientit, Natalie Wüstneck, Martin Bangard
Konsepti: Marton Kovacs
Suunnittelu: Mike Nonnenbroich

Tähän oppaaseen kootut tiedot perustuvat Euroopan parlamentin tutkimuspalvelun tekemään tutkimukseen. Sisällön huolellisesta tarkistamisesta huolimatta Moritz Körner ei ota vastuuta esitettyjen tietojen oikeellisuudesta ja täydellisyydestä.

Yhteystiedot:
Moritz Körner, Euroopan parlamentin jäsen
Euroopan parlamentti, Rue Wiertz 60, B-1047 Bryssel, Belgia

Käännetty englannista Euroopan parlamentin käännöspalvelussa.

Facebook Moritz Körner
LinkedIn Moritz Körner
Twitter @moritzkoerner
Instagram @moritz_koerner

